TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2016. gada 9. jūnijā*

Apelācija — EKL 81. pants — Aizliegtas vienošanās — Spānijas ceļu seguma bitumena tirgus — Tirgus sadale un cenu noteikšana — Paziņojums par atbrīvojumu no naudas soda un tā apmēra samazināšanu aizliegtu vienošanos lietās (2002. gads) — 23. punkta b) apakšpunkta pēdējā daļa — Daļējs atbrīvojums no naudas soda — Pierādījumi par faktiem, kurus Eiropas Komisija iepriekš nezināja

Lieta C-617/13 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2013. gada 27. novembrī iesniedza

Repsol Lubricantes y Especialidades SA , iepriekš – *Repsol Lubricantes YPF y Especialidades SA*, Madride (Spānija),

Repsol Petróleo SA , Madride,

Repsol SA , Madride,

ko pārstāv *L. Ortiz Blanco, J. Buendía Sierra, M. Muñoz de Juan, A. Givaja Sanz* un *A. Lamadrid de Pablo, abogados*,

apelācijas sūdzības iesniedzējas,

otra lietas dalībniece –

Eiropas Komisija, ko pārstāv *C. Urraca Caviedes* un *F. Castillo de la Torre*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: ceturtās palātas priekšsēdētājs T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], kas pilda piektās palātas priekšsēdētāja pienākumus, Tiesas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], kas pilda piektās palātas tiesneša pienākumus, tiesneši D. Švābi [*D. Šváby*] (referents), A. Ross [*A. Rosas*] un K. Vajda [*C. Vajda*],

ģenerāladvokāts N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],

sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 15. aprīļa tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – spāņu.

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2015. gada 16. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar apelācijas sūdzību *Repsol Lubricantes y Especialidades SA*, iepriekš – *Repsol Lubricantes YPF y Especialidades SA* (turpmāk tekstā – "*RPA/Rylesa*"), *Repsol Petróleo SA* un *Repsol SA* lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2013. gada 16. septembra spriedumu *Repsol Lubricantes y Especialidades* u.c./Komisija (T-496/07, EU:T:2013:464, turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums"), ar kuru šī tiesa ir noraidījusi to prasību atcelt Komisijas 2007. gada 3. oktobra lēmumu C(2007) 4441, galīgā redakcija, par [EKL 81]. panta piemērošanas procedūru (Lieta COMP/38.710 – Bitumens (Spānija)) (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums"), kā arī, pakārtoti, samazināt šajā lēmumā apelācijas sūdzības iesniedzējām piemērotā naudas soda apmēru.

Atbilstošās tiesību normas

Regula (EK) Nr. 1/2003

2 Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma [81]. un [82]. pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 23. panta "Soda naudas [Naudas sodi]" 3. punktā ir paredzēts, ka, "nosakot soda naudas apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu".

3 Šīs regulas 31. pantā ir noteikts:

"Eiropas Kopienu Tiesai ir neierobežota jurisdikcija pārskatīt lēmumus, ar kuriem Komisija noteikusi soda naudu vai periodiska soda naudu. Tā var atcelt, samazināt vai palielināt uzlikto naudas sodu vai periodisku soda maksājumu."

1998. gada pamatnostādnes

4 Saskaņā ar Komisijas paziņojuma "Pamatnostādnes sodanaudas [naudas soda] noteikšanai, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un [EOTK līguma 65.] panta [5. punktu]" (OV 1998, C 9, 3. lpp.; turpmāk tekstā – "1998. gada pamatnostādnes") 1. punktu "[naudas soda] pamatapjomu nosaka, ņemot vērā pārkāpuma smagumu un pārkāpuma ilgumu, kas ir vienīgie kritēriji, kas izklāstīti [Padomes 1962. gada 6. februāra Regulas Nr. 17, Pirmā regula par EKL [81]. un [82]. panta īstenošanu (OV 1962, 13, 204. lpp.)], 15. panta 2. punktā".

5 Attiecībā uz pārkāpuma smagumu 1998. gada pamatnostādņu 1. punkta A daļā ir paredzēts, ka, novērtējot pārkāpuma smagumu, ir jāņem vērā tā raksturs, faktiskā ietekme uz tirgu gadījumos, kad to ir iespējams noteikt, un attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus apjoms. Saskaņā ar šo tiesību normu pārkāpumi tiek klasificēti trīs pārkāpumu kategorijās, proti, sīkāki pārkāpumi, smagi pārkāpumi un sevišķi smagi pārkāpumi.

6 Saskaņā ar 1998. gada pamatnostādnēm sevišķi smagi pārkāpumi it īpaši ir horizontāli ierobežojumi, piemēram, "cenu karteļi" un tirgus sadales kvotas. Šiem pārkāpumiem iespējamā naudas soda pamatsumma ir "virs [EUR] 20 miljoniem".

2002. gada paziņojums par sadarbību

7 Komisijas paziņojumā par atbrīvojumu no sodanaudas [naudas soda] un sodanaudas [naudas soda] apmēra samazināšanu karteļu gadījumos (OV 2002, C 45, 3. lpp.; turpmāk tekstā – "2002. gada paziņojums par sadarbību") ir definēti nosacījumi, ar kādiem uzņēmumi, kas sadarbojas ar Komisiju izmeklēšanā, kura sākta par aizliegtu vienošanos, var tikt atbrīvoti no naudas soda vai ar kādiem var tikt samazināts naudas sods, kas citkārt šādas sadarbības neesamības gadījumā tiem būtu jāsamaksā.

8 Šī paziņojuma 7. punktā ir noteikts:

"Viena vai vairāku uzņēmumu sadarbošanās var attaisnot Komisijas noteikto sodanaudas [naudas soda] samazinājumu. Jebkuram sodanaudas [naudas soda] samazinājumam ir jāatspoguļo uzņēmuma faktiskais ieguldījums kvalitātes un laika ziņā attiecībā uz pārkāpuma konstatēšanu, ko veic Komisija. Samazinājumi ir jāattiecina vienīgi uz tiem uzņēmumiem, kas sniedz Komisijai pierādījumus, kuri būtiski papildina Komisijas rīcībā esošos pierādījumus."

9 Minētā paziņojuma B daļas "Sodanaudas [Naudas soda] samazinājums" 21. un 23. punktā ir paredzēts:

"21. Lai varētu pretendēt uz sodanaudas [naudas soda] samazinājumu, uzņēmumam ir jāiesniedz Komisijai pierādījumi par iespējamo pārkāpumu, kas būtiski papildina pierādījumus, kas jau ir Komisijas rīcībā, un tiem jāpārtrauc dalība iespējamajā pārkāpumā ne vēlāk kā pierādījumu iesniegšanas laikā.

[..]

23. Visos galīgajos lēmumos, ko Komisija pieņem administratīvās procedūras beigās, Komisija nosaka:
a) vai uzņēmuma iesniegtajiem pierādījumiem piemīt būtiska papildu vērtība, salīdzinot ar pierādījumiem, kas tajā pašā laikā ir Komisijas rīcībā;

[..]

Turklāt, ja uzņēmums iesniedz pierādījumus, kas attiecas uz Komisijai iepriekš nezināmiem faktiem, kuri tieši attiecas uz iespējamā karteļa nopietnumu vai ilgumu, Komisija neņem tos vērā, nosakot [naudas sodu] uzņēmumam, kas iesniedzis šos pierādījumus."

Tiesvedības priekšvēsture un apstrīdētais lēmums

10 Tiesvedības priekšvēsturi, kas aprakstīta pārsūdzētā sprieduma 1.–91. punktā, var rezumēt šādi.

11 Produkts, uz ko attiecas pārkāpums, ir impregnēšanas bitumens – bitumens, kas nekādi nav pārveidots un ko izmanto ceļu būvē un uzturēšanā.

12 Spānijas bitumena tirgū, pirmkārt, ir trīs ražotāji – *Repsol* koncerns, *CEPSA-PROAS* koncerns un *BP* koncerns un, otrkārt, importētāji, kuru starpā ir *Nynäs* koncerns un *Petróleos de Portugal* (*Petrogal*) koncerns.

13 No 1991. līdz 2002. gadam *Repsol Petróleo*, kura savukārt ir meitasuzņēmums, kas 99,97 % apmērā piederēja *Repsol YPF SA* (vēlāk kļuvis par *Repsol*, *Repsol* koncerna mātesuzņēmumu), piederēja 99,99 % no *RPA/Rylesa*.

14 *RPA/Rylesa* ražo un tirgo bitumena produktus. Viena no *Repsol Petróleo* aktivitātēm ir impregnēšanas bitumena ražošana un tā pārdošana *RPA/Rylesa* tālākai tirdzniecībai.

15 Divas citas *Repsol* koncerna sabiedrības – *Petróleos del Norte SA* un *Asfalnor SA* Spānijā veic ar impregnēšanas bitumenu saistītas darbības.

16 *RPA/Rylesa* un *Petróleos del Norte*, pārdodot impregnēšanas bitumenu trešām personām, Spānijā 2001. finanšu gadā sasniedza apgrozījumu EUR 97 500 000 apmērā, kas ir 34,04 % no aplūkotā tirgus. Kopējais konsolidētais *Repsol* koncerna apgrozījums 2006. gadā, kas atbilst finanšu gadam pirms strīdīgā lēmuma pieņemšanas, bija EUR 51 355 000 000.

17 Pēc tam, kad viens no *BP* koncerna uzņēmumiem 2002. gada 20. jūnijā atbilstoši 2002. gada paziņojumam par sadarbību iesniedza pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, 2002. gada 1. un 2. oktobrī *Repsol*, *CEPSA-PROAS*, *BP*, *Nynäs* un *Petrogal* koncernos tika veiktas pārbaudes.

18 2004. gada 6. februārī Komisija attiecīgajiem uzņēmumiem nosūtīja pirmo virkni pieprasījumu sniegt paskaidrojumus atbilstoši Regulas Nr. 17 11. panta 3. punktam.

19 2004. gada 31. martā un 5. aprīlī apelācijas sūdzības iesniedzējas un *PROAS* pa faksu Komisijai atbilstoši 2002. gada paziņojumam par sadarbību iesniedza pieteikumu, kam bija pievienota uzņēmuma deklarācija.

20 Pēc tam, kad Komisija attiecīgajiem uzņēmumiem bija nosūtījusi četrus citus pieprasījumus sniegt paskaidrojumus, tā formāli uzsāka procedūru un 2006. gada 24. un 28. augustā *BP*, *Repsol*, *CEPSA-PROAS*, *Nynäs* un *Petrogal* nosūtīja iebildumu paziņojumu.

21 Komisija 2007. gada 3. oktobrī pieņēma apstrīdēto lēmumu, kurā tā konstatēja, ka trīspadsmit uzņēmumi, kas ir šī lēmuma adresāti, esot piedalījušies saskaņotu līgumu un darbību kopumā impregnēšanas bitumena nozarē Spānijas teritorijā (izņemot Kanāriju salas).

22 Komisija uzskatīja, ka abi konstatētie konkurences ierobežojumi, proti, horizontālās vienošanās par tirgus sadali un cenu saskaņošanu, atbilstoši EKL 81. pantam pēc savas būtības ir uzskatāmi par vissmagākajiem pārkāpumiem, kuri atbilstoši judikatūrai ir kvalificējami kā "sevišķi smagi" pārkāpumi.

23 Komisija uzliekamo naudas soda "sākumsummu" EUR 40 000 000 noteica, ņemot vērā pārkāpuma smagumu, attiecīgā tirgus lēsto vērtību EUR 286 400 000 apmērā 2001. gadā, kas ir pēdējais pilnais gads, kurā izdarīts pārkāpums, un to, ka pārkāpums attiecās tikai uz bitumena pārdošanu, kas veikta tikai vienā dalībvalstī.

24 Tālāk Komisija uzņēmumus, kas ir apstrīdētā lēmuma adresāti, klasificēja dažādās kategorijās atkarībā no to relatīvās ietekmes uz attiecīgo tirgu nolūkā piemērot diferencētu pieeju un ņemt vērā to faktisko ekonomisko spēju radīt nopietnu kaitējumu konkurencei.

25 *Repsol* un *PROAS* koncerni, kuru daļas attiecīgajā tirgū 2001. finanšu gadā bija 34,04 % un 31,67 %, tika klasificēti pirmajā kategorijā, *BP* ar tirgus daļu 15,19 % – otrajā kategorijā un *Nynäs*, kā arī *Petrogal* koncerni, kuru tirgus daļas bija no 4,54 % līdz 5,24 %, – trešajā kategorijā. Pamatojoties uz to, uzliekamās naudas sodu sākumsummas bija pielāgotas šādi:

— pirmā kategorija *Repsol* un *PROAS* koncerniem: EUR 40 000 000;

— otrā kategorija *BP* koncernam: EUR 18 000 000 un

— trešā kategorija *Nynäs* un *Petrogal* koncerniem: EUR 5 500 000.

26 Lai naudas sodu apmēru noteiktu līmenī, kam ir preventīva iedarbība, Komisija uzskatīja par atbilstošu piemērot *Repsol* koncernam uzliekamajam naudas sodam koeficientu 1,2.

27 Pēc naudas sodu "sākumsummas" palielināšanas atkarībā no pārkāpuma ilguma, proti, vienpadsmit gadiem un septiņiem mēnešiem (no 1991. gada 1. marta līdz 2002. gada 1. oktobrim) *Repsol* koncerna gadījumā, Komisija uzskatīja, ka piespriežamā naudas soda summa ir jāpalielina par 30 % pastiprinošu apstākļu dēļ, jo šis koncerns ir bijis viens no būtiskākajiem attiecīgās vienošanās "virzītājspēkiem".

28 Komisija arī nolēma, ka, piemērojot 2002. gada paziņojumu par sadarbību, *Repsol* koncernam ir tiesības uz 40 % samazinājumu no naudas soda summas, kura tam parastos apstākļos būtu bijusi jāuzliek.

29 Balstoties uz to, *RPA/Rylesa*, *Repsol Petróleo* un *Repsol YPF* kopā un solidāri bija jāuzliek naudas sods EUR 80 496 000 apmērā.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

30 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējas tiesas kancelejā iesniegts 2007. gada 18. decembrī, apelācijas sūdzības iesniedzējas cēla prasību par apstrīdētā lēmuma atcelšanu, kā arī, pakārtoti, par šajā lēmumā tām uzliktā naudas soda summas samazinājumu.

31 Savas prasības atbalstam apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirzīja astoņus pamatus, no kuriem ceturtajam un astotajam ir nozīme šajā apelācijas tiesvedībā.

32 Ceturtais un piektais pamats, ko Vispārējā tiesa izskatīja kopā, attiecās, pirmkārt, uz kļūdu faktos vai tiesību piemērošanā, kas tikusi pieļauta, vērtējot apelācijas sūdzības iesniedzēju iesniegtos pierādījumus to atbildēs uz paziņojumu par iebildumiem, lai pierādītu *RPA/Rylesa* komerciālo autonomiju saistībā ar *Repsol Petróleo*, kā arī *Repsol YPF*, un, otrkārt, uz to, ka papildu norādes saistībā ar līdzdalības attiecībām šo triju sabiedrību starpā neapstiprinot pieņēmumu par šo divu pēdējo minēto sabiedrību izšķirošās ietekmes pār pirmo minēto sabiedrību faktisku īstenošanu.

33 Sestais pamats attiecās uz to, ka uzliktā naudas soda apmērs ir ticis noteikts, pārkāpjot samērīguma principu un vienlīdzīgas attieksmes principu.

34 Astotā pamata ietvaros apelācijas sūdzības iesniedzējas būtībā apstrīdēja Komisijas veikto 2002. gada paziņojuma par sadarbību piemērošanu un, it īpaši, tā 23. panta b) punkta pēdējo daļu.

35 Vispārējā tiesa noraidīja katru no šiem pamatiem un prasību kopumā.

36 Tā arī noraidīja Komisijas pretprasību par to, lai apelācijas sūdzības iesniedzējām noteiktais naudas soda apmērs tiktu palielināts.

Lietas dalībnieku prasījumi

37 Savā apelācijas sūdzībā apelācijas sūdzības iesniedzējas lūdz Tiesu:

— atcelt pārsūdzēto spriedumu un apstrīdēto lēmumu;

— samazināt uzliktā naudas soda apmēru;

— konstatēt pārmērīgu un nepamatotu tiesvedības ilgumu Vispārējā tiesā, un

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

38 Komisija lūdz Tiesu:

— noraidīt apelācijas sūdzību, un

— piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējām atlīdzināt visus tiesāšanās izdevumus.

Par apelāciju

39 Savas apelācijas sūdzības pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzējas ir izvirzījušas četrus pamatus.

Par pirmo pamatu, kas ir balstīts uz kļūdu tiesību piemērošanā vērtējumā par RPA/Rylesa *komerciālo autonomiju vai, pakārtoti, par pamatojuma neesamību šajā vērtējumā*

Lietas dalībnieču argumenti

40 Pirmā pamata, kas vērsts pret pārsūdzētā sprieduma 179.–207. punktu, atbalstam apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka šajā spriedumā ir pieļauta dubulta kļūda tiesību piemērošanā, vērtējot iesniegtos pierādījumus apelācijas sūdzības iesniedzēju argumentācijā nolūkā pierādīt *RPA/Rylesa* komerciālo autonomiju saistībā ar *Repsol Petróleo* un *Repsol YPF*.

41 Tās Vispārējai tiesai pārmet, ka tā it īpaši pārsūdzētā sprieduma 202. un 203. punktā ir uzskatījusi, ka pierādījums par to, ka mātesuzņēmuma kontrole pār saviem meitasuzņēmumiem, kas tai pieder pilnībā vai gandrīz pilnībā, praksē nav notikusi, nav pietiekams, lai atspēkotu pieņēmumu par faktisku šīs sabiedrības izšķirošās ietekmes pār tās meitasuzņēmumiem īstenošanu.

42 Pakārtoti apelācijas sūdzības iesniedzējas uzskata, ka Vispārējā tiesa nav izpildījusi savu pienākumu norādīt pamatojumu, kas izriet no Eiropas Savienības Tiesas statūtu 36. panta un 53. panta pirmās daļas, pārmērīgi individualizēti vērtējot katru apelācijas sūdzības iesniedzēju iesniegto pierādījumu, neveicot visu minēto pierādījumu vērtējumu, izņemot to, kas lakoniski noformulēts pārsūdzētā sprieduma 207. punktā.

43 Komisija apgalvo, ka šis pirmais pamats nav pamatots.

Tiesas vērtējums

44 Attiecībā uz šī pamata galveno daļu pietiek vien norādīt, ka tā nepareizi ir sapratusi pārsūdzēto spriedumu.

45 Faktiski ne no viena no apelācijas sūdzības iesniedzēju norādītajiem punktiem neizriet, ka Vispārējā tiesa ir uzskatījusi, ka pierādījums par to, ka mātesuzņēmuma kontrole pār saviem meitasuzņēmumiem, kas tai pieder pilnībā vai gandrīz pilnībā, praksē nav notikusi, nav pietiekams, lai atspēkotu pieņēmumu par faktisku šīs sabiedrības izšķirošās ietekmes pār tās meitasuzņēmumiem īstenošanu.

46 No pārsūdzētā sprieduma un, it īpaši, no tā 207. un 211. punkta izriet, ka Vispārējā tiesa ir uzskatījusi, ka apelācijas sūdzības iesniedzēju iesniegtie pierādījumi nepierāda *RPA/Rylesa* rīcības autonomiju saistībā ar *Repsol Petróleo* un *Repsol YPF* un tādējādi neatspēko pieņēmumu par faktisku šo divu pēdējo minēto sabiedrību izšķirošās ietekmes pār pirmo minēto īstenošanu.

47 Turklāt jāatgādina, ka atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 58. panta pirmajai daļai Tiesas kompetencē, izskatot apelācijas sūdzību, nav vērtēt faktus (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 11. septembris, *MasterCard* u.c./Komisija, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, 113. punkts).

48 Attiecībā uz pirmā apelācijas sūdzības pamata pakārtoto daļu, protams, ir jānorāda, ka pārsūdzētā sprieduma 207. punktā Vispārējā tiesa bez jebkāda iepriekšēja pamatojuma ir uzskatījusi, ka apelācijas sūdzības iesniedzēju izvirzītie argumenti prasības atcelt tiesību aktu kontekstā – tos vērtējot kopumā – neļauj atspēkot pieņēmumu par *Repsol Petróleo* un *Repsol YPF* izšķirošās ietekmes pār *RPA/Rylesa* īstenošanu.

49 Katrā ziņā no pārsūdzētā sprieduma izriet, ka Vispārējā tiesa, 207. un 211. punktā noraidot apelācijas sūdzības iesniedzēju argumentu nolūkā pierādīt *RPA/Rylesa* komerciālu autonomiju saistībā ar *Repsol Petróleo* un *Repsol YPF*, nav veikusi tikai katra apelācijas sūdzības iesniedzēju iesniegtā pierādījuma analīzi, kurai trūkst konteksta.

50 Papildus tam, ka pārsūdzētā sprieduma 164.–206. punktā Vispārēja tiesa savā suverēnajā faktu vērtējumā ir nodevusies katra lietas dalībnieku iesniegtā pierādījuma detalizētai analīzei, no kuras nevar abstrahēties to kopēja vērtējuma nolūkos, no minētā sprieduma 208.–210. punkta izriet, ka Vispārējā tiesa ir arī analizējusi un vērtējusi noteiktas papildu norādes, uz kurām Komisija ir balstījusies strīdīgajā lēmumā un saistībā ar kurām tā ir uzskatījusi, ka tās apstiprina faktus, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas tik tiešām ir bijušas viena vienīga ekonomiska vienība.

51 Šādi rīkodamās, nepieļaujot kļūdu tiesību piemērošanā un, it īpaši, nepārkāpjot savu pienākumu pamatot savu lēmumu, Vispārējā tiesa varēja konstatēt, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas nav pierādījušas *RPA/Rylesa* rīcības autonomiju salīdzinājumā ar *Repsol Petróleo* un *Repsol YPF*.

52 No tā izriet, ka pirmais apelācijas sūdzības pamats ir noraidāms kā nepamatots.

Par otro pamatu, kas ir balstīts uz kļūdu tiesību piemērošanā 2002. gada paziņojuma par sadarbību interpretācijā

Lietas dalībnieču argumenti

53 Otrajā pamatā, kas ir vērsts pret pārsūdzētā sprieduma 339.–349. punktu, apelācijas sūdzības iesniedzējas norāda, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, interpretējot 2002. gada paziņojuma par sadarbību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējo daļu, jo tā ir atteikusies piešķirt daļēju atbrīvojumu no naudas soda tādēļ, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas ir kļūdījušās, apgalvodamas, ka *Repsol* ir tā, kura savā deklarācijā šī paziņojuma ietvaros ir iesniegusi informāciju, kas Komisijai ļāva uzzināt, ka aizliegtās vienošanās ir turpinājušās laikposmā no 1998. līdz 2002. gadam.

54 Šajā gadījumā apelācijas sūdzības iesniedzējas, atzīdamas, ka Komisijas rīcībā pirms to deklarācijas 2002. gada paziņojuma par sadarbību ietvaros bija dokumenti, kas ir pierādījums reālajam pārmestā pārkāpuma ilgumam, uzskata, ka to šajā deklarācijā atrodamais faktu izklāsts ļāva Komisijai atklāt, ka *BP* koncerns ir slēpis patiesību par patieso strīdīgās aizliegtās vienošanās ilgumu un ka šis pārkāpums ir ticis izmeklēts minētajā laikposmā.

55 Šai sakarā apelācijas sūdzības iesniedzējas norāda, ka 2002. gada paziņojuma par sadarbību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējā daļa un, it īpaši, frāzes "hechos de los cuales la Comisión no tenga conocimiento previo" lietojums spāņu valodas redakcijā, kas atbilst "facts previously unknown" un "faits précédemment ignorés" attiecīgi angļu un franču redakcijā, ir jāsaprot kā tādi, kas attiecas ne tikai uz vienkāršu dokumentu fizisku esamību Komisijas rīcībā, bet arī kā tādi, kuri pieprasa "kognitīvu elementu", proti, Komisijas informētību par pārkāpumu, ko apstiprina minētie dokumenti.

56 Otrkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas uzskata, ka minētās tiesību normas divdomības rezultātā Vispārējā tiesa esot izvēlējusies interpretāciju, kas tai ir tīkamāka.

57 Komisijas skatījumā apelācijas sūdzības otrais pamats ir jākvalificē kā jauns un tādējādi kā nepieņemams, jo apelācijas sūdzību iesniedzēju celtajā prasībā atcelt tiesību aktu nav argumenta par "kognitīva elementa" prasību minētās tiesību normas mērķa labad. Pakārtoti, šis pamats esot nepamatots.

Tiesas vērtējums

58 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas Reglamenta 170. panta 1. punktu lietas dalībnieku procesuālie raksti nevar mainīt Vispārējā tiesā izskatītā strīda priekšmetu. Tiesas kompetence apelācijas tiesvedībā ir ierobežota ar novērtējumu par tiesisko risinājumu, kas sniegts atbilstoši pamatiem, par kuriem ir notikušas tiesu debates pirmajā instancē (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 22. maijs, *ASPLA*/Komisija (C-35/12 P, EU:C:2014:348, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).

59 Tādējādi lietas dalībnieks nevar Tiesā pirmo reizi izvirzīt pamatu, kuru tas nav izvirzījis Vispārējā tiesā, jo tādējādi viņš Tiesā, kuras kompetence apelācijas ietvaros ir ierobežota, varētu vērsties ar plašāku strīdu nekā iepriekš Vispārējā tiesā izskatītais (skat. spriedumu, 2015. gada 3. septembris, *Inuit Tapiriit Kanatami* u.c./Komisija (C-398/13 P, EU:C:2015:535, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

60 Katrā ziņā un – kā to savu secinājumu 17. un 18. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts – ir jākonstatē, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas būtībā ir izvirzījušas savā prasībā atcelt tiesību aktu Vispārējā tiesā aplūkoto argumentu.

61 Atšķirībā no Komisijas apgalvotā apelācijas sūdzības otrais pamats tādējādi ir jāatzīst par pieņemamu.

62 Tajā apelācijas sūdzības iesniedzējas pārmet Vispārējai tiesai, ka tā pārsūdzētā sprieduma 339.–349. punktā ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, jo tā esot apstiprinājusi to, kā Komisija ir interpretējusi un piemērojusi jēdzienu "iepriekš nezināmi fakti" 2002. gada paziņojuma par sadarbību 23. punkta pēdējās daļas izpratnē. Šajā tiesību normā neesot atsauces vienīgi uz dokumentu vienkāršu fizisku pieejamību, bet gan tiekot prasīts ņemt vērā īpašu kritēriju, kuru apelācijas sūdzības iesniedzējas kvalificē kā "kognitīvo kritēriju".

63 Šai sakarā, pirmkārt, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru vienīgi Vispārējās tiesas kompetencē ir konstatēt un novērtēt faktus un principā pārbaudīt pierādījumus, ar kuriem tā ir pamatojusi šos faktus. Ja šie pierādījumi ir likumīgi iegūti un ir ievēroti vispārējie tiesību principi, kā arī piemērojamie procesuālie noteikumi par pierādīšanas pienākumu un pierādījumu sniegšanu, tai iesniegto pierādījumu izvērtējums ir jāveic Vispārējai tiesai pašai. Tādēļ šis izvērtējums, ja vien nav sagrozīti šie pierādījumi, nav tiesību jautājums, kas pats par sevi ir jāpārbauda Tiesai (spriedums, 2016. gada 20. janvāris, *Toshiba Corporation*/Komisija, C-373/14 P, EU:C:2016:26, 40. punkts).

64 Tādējādi nevar tikt apšaubīts Vispārējās tiesas konstatētais attiecībā uz faktiem, kuri tikuši apstrīdēti apelācijas sūdzības otrā pamata ietvaros, it īpaši tie, kas atrodami pārsūdzētā sprieduma 341. punktā, saskaņā ar kuru Komisijas rīcībā, pirms tā vēl 2004. gada 31. martā saņēma *Repsol* deklarāciju, kas bija pievienota pieteikumam atbilstoši 2002. gada paziņojumam par sadarbību, jau bija atbilstīgā informācija, kura bija tā laika dokumentos, kas savākti pārbaužu laikā 2002. gada 1. un 2. oktobrī. Tas pats attiecas uz Vispārējās tiesas pārsūdzētā sprieduma 345. punktā noraidīto argumentu par apgalvoto *Repsol* izklāstīto faktu pievienoto vērtību, atsaucoties uz laikposmu no 1998. līdz 2002. gadam.

65 Otrkārt, saistībā ar apelācijas sūdzības iesniedzēju minēto kļūdu tiesību piemērošanā ir jānorāda, ka saskaņā ar 2002. gada paziņojuma par sadarbību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējo daļu, "ja uzņēmums iesniedz pierādījumus, kas attiecas uz Komisijai iepriekš nezināmiem faktiem, kuri tieši attiecas uz iespējamā karteļa nopietnumu [iespējamās aizliegtās vienošanās smagumu] vai ilgumu, Komisija neņem tos vērā, nosakot sodanaudu [naudas sodu] uzņēmumam, kas iesniedzis šos pierādījumus".

66 No paša šīs tiesību normas formulējuma izriet, ka tajā paredzētais daļējais atbrīvojums [no naudas soda] prasa, lai būtu izpildīti divi nosacījumi, proti, pirmkārt, attiecīgais uzņēmums būtu pirmais, kurš ir pierādījis Komisijai iepriekš nezināmus faktus, un, otrkārt, šiem faktiem būtu bijusi tieša ietekme uz iespējamās aizliegtās vienošanās smagumu vai ilgumu, ļaujot Komisijai nonākt pie jauniem secinājumiem par pārkāpumu (spriedums, 2015. gada 23. aprīlis, *LG Display* un *LG Display Taiwan* /Komisija, C-227/14 P, EU:C:2015:258, 78. punkts).

67 Tiesai ir bijusi iespēja uzsvērt, ka vārdi "Komisijai [..] nezināmus faktus", ir nepārprotami un ļauj izmantot šauru 2002. gada paziņojuma par sadarbību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējās daļas interpretāciju, ierobežojot to tikai ar gadījumiem, kad kāda sabiedrība, kas ir aizliegtās vienošanās dalībniece, sniedz Komisijai jaunu informāciju par pārkāpuma smagumu vai ilgumu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2015. gada 23. aprīlis, *LG Display* un *LG Display Taiwan*/Komisija, C-227/14 P, EU:C:2015:258, 79. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

68 Tiesa ir arī nospriedusi, ka šiem vārdiem piešķiramajai nozīmei ir jāgarantē minētā paziņojuma 23. punkta b) apakšpunkta pēdējā daļā izvirzītais mērķis – it īpaši iecietības programmas efektivitāte (šajā ziņā skat. spriedumu, 2015. gada 23. aprīlis, *LG Display* un *LG Display Taiwan*/Komisija, C-227/14 P, EU:C:2015:258, 84. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra). Šai sakarā – kā to savu secinājumu 22. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts – iecietības programmu mērķis ir panākt, lai pārkāpuma dalībnieki paziņotu par pārkāpumiem, lai tos ātri un pilnībā izbeigtu.

69 Tādēļ ir jānodrošina šīs tiesību normas lietderīgā iedarbība, kura – ja uzņēmums, kurš kā pirmais Komisijai, lai atbilstoši 2002. gada paziņojumam par sadarbību saņemtu pilnīgu atbrīvojumu no naudas soda, sniedz pierādījumus, kuri tai ļauj konstatēt LESD 101. panta pārkāpumu, nav izpaudis informāciju, kura apliecina, ka attiecīgais pārkāpums ir noticis ilgāku laiku nekā šajos pierādījumos norādītais –, paredzot daļēju atbrīvojumu no naudas soda, mudina ikvienu citu uzņēmumu, kurš ir bijis pārkāpuma dalībnieks, būt pirmajam, kurš izpauž šādu informāciju (šajā ziņā skat. spriedumu, 2015. gada 23. aprīlis, *LG Display* un *LG Display Taiwan*/Komisija, C-227/14 P, EU:C:2015:258, 85. punkts).

70 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, nav atbalstāms apelācijas sūdzības iesniedzēju minētais "kognitīvais" kritērijs. Faktiski 2002. gada paziņojuma par sadarbību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka pierādījums, ko uzņēmums ir iesniedzis pieteikumā saskaņā ar šo paziņojumu, var tikt uzskatīts par "Komisijai iepriekš nezināmu fakta" pierādījumu tikai tad, ja tam tik tiešām ir būtiska pievienotā vērtība salīdzinājumā ar jau Komisijas rīcībā esošu informāciju.

71 Šī interpretācija, pirmkārt, izriet no 2002. gada paziņojuma par sadarbību vispārējās sistēmas. Saskaņā ar šī paziņojuma 7. un 21. punktu, kā arī 23. punkta a) apakšpunktu Komisijas noteiktā naudas soda samazinājuma piešķiršana saskaņā ar minēto paziņojumu nozīmē, ka uzņēmumi, kas plāno to saņemt, Komisijai iesniedz pierādījumus, kuriem ir būtiska pievienotā vērtība salīdzinājumā ar jau tās rīcībā esošajiem. Tas pats ir spēkā attiecībā uz šī paša paziņojuma 23. punkta b) apakšpunkta pēdējā daļā minēto daļējo atbrīvojumu no naudas soda.

72 Otrkārt, šīs tiesību normas piemērošanas nolūkā ir jāpieņem, ka Komisijas rīcībā esošs pierādījums līdzinās zināšanām par tā saturu neatkarīgi no tā, vai šo pierādījumu faktiski tās dienesti ir vērtējuši un analizējuši.

73 Šajā gadījumā – kā tas izriet no šī sprieduma 64. punkta – Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 341. punktā, kurā ir atsauce uz strīdīgā lēmuma 592. punktu, galīgi secināja, ka apelācijas sūdzības iesniedzēju deklarācijas 2002. gada paziņojuma par sadarbību sakarā Komisijas rīcībā bija informācija par faktiem, kas norisinājās laikposmā no 1998. līdz 2002. gadam, kura bija iegūta 2002. gada 1. un 2. oktobra pārbaužu laikā. Otrkārt, Vispārējā tiesa galīgi noraidīja argumentu par apgalvoto *Repsol* izklāstīto faktu, kas attiecas uz šo periodu, pievienoto vērtību.

74 Tādējādi, nepieļaujot kļūdu tiesību piemērošanā, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 344. punktā varēja uzskatīt, ka apelācijas sūdzības iesniedzējām, pamatojoties uz minētā paziņojuma 23. punkta b) apakšpunkta trešo daļu, bija iemesls prasīt, lai naudas soda apmēra noteikšanā netiktu ņemti vērā ar šo aizliegto vienošanos saistītie fakti, kas norisinājušies laikposmā no 1998. līdz 2002. gadam.

75 Līdz ar to otrais apelācijas sūdzības pamats ir noraidāms kā nepamatots.

Par trešo pamatu, kas ir balstīts uz LESD 261. panta un samērīguma principa pārkāpumu, jo Vispārējā tiesa nav izpildījusi pienākumu veikt neierobežotu noteikto sankciju pārbaudi

Lietas dalībnieču argumenti

76 Apelācijas sūdzības iesniedzējas norāda, ka Vispārējā tiesa esot pārkāpusi LESD 261. pantu un samērīguma principu, jo tā nav veikusi autonomu un izsmeļošu strīdīgā lēmuma pārbaudi attiecībā uz tās noteiktā uzliktā soda pamatsummas, kas tikusi noteikta EUR 40 000 000 apmērā, noteikšanu, kas ir divtik liela nekā 1998. gada pamatnostādnēs paredzētais ieteicamais apmērs pārkāpumiem, kuri ir kvalificējami kā "sevišķi smagi", lai gan strīdīgajā lēmumā minēto faktu dēļ šī pamatsumma būtu bijusi jānosaka EUR 20 000 000 vai mazāk.

77 Šai sakarā apelācijas sūdzības iesniedzējas norāda, ka atbildē uz viņu prasības atcelt tiesību aktu sesto pamatu, ar kuru tās apstrīd Komisijas noteikto naudas soda pamatsummas apmēru, it īpaši atsaucoties uz samērīguma principa pārkāpumu, Vispārējā tiesa esot vien konstatējusi, pirmkārt, ka pārmestais pārkāpums faktiski būtu jākvalificē kā "sevišķi smags" un, otrkārt, ka Komisija esot apstiprinājusi, ka tā ir ņēmusi vērā strīdīgajā lēmumā norādītos papildu faktorus, nepārbaudot, vai šīs iestādes veiktais šīs informācijas vērtējums ir ticis veikts pareizi.

78 Pārsūdzētā sprieduma 245.–250. punktā Vispārējā tiesa strīdīgajā lēmumā vērā ņemtos faktorus esot tikai noformējusi rakstveidā un pati neesot veikusi reālu un autonomu pārbaudi, kā dēļ apelācijas sūdzības iesniedzējām nav bijis iespējams saprast iemeslus, kuru dēļ šie faktori Komisijai un pēc tam arī Vispārējai tiesai ir likuši saglabāt uzliktā naudas soda pamatsummu, kas atbilst divkāršam 1998. gada pamatnostādnēs paredzētajam apmēra minimumam pārkāpumiem, kuri ir kvalificēti kā "sevišķi smagi".

79 Visbeidzot, apelācijas sūdzības iesniedzējas norāda, ka savas saskaņā ar LESD 261. pantu piešķirtās neierobežotās kompetences veikt pārbaudi ietvaros Vispārējai tiesai, vērtējot uzliktā naudas soda apmēra samērīgumu, bija jāņem vērā pārkāpuma seku neesamība, kā arī šī pamatsummas apmēra nozīmīgums salīdzinājumā ar to apgrozījumu.

80 Komisija uzskata, ka trešais apelācijas sūdzības pamats ir jānoraida.

Tiesas vērtējums

81 Vispirms ir jāatgādina, ka Tiesai, apelācijas tiesvedībā lemjot par tiesību jautājumiem, taisnīguma apsvērumu dēļ nav jāveic savs vērtējums, lai aizstātu Vispārējās tiesas vērtējumu, kuru tā, īstenojot tai piešķirto kompetenci par neierobežotu pārbaudi, ir veikusi, lemjot par naudas sodu apmēru, kas uzņēmumiem ir uzlikti par Savienības tiesību pārkāpumu (skat. it īpaši spriedumu, 2012. gada 22. novembris, *E.ON Energie*/Komisija, C-89/11 P, EU:C:2012:738, 125. punkts).

82 Tikai tad, ja Tiesa uzskatītu, ka sankcijas līmenis ir ne vien neatbilstošs, bet arī tādā mērā pārmērīgs, ka tas ir nesamērīgs, tai šajā ziņā būtu jākonstatē kļūda tiesību piemērošanā, ko Vispārējā tiesa ir pieļāvusi, nosakot neatbilstošu naudas soda apmēru (spriedums, 2013. gada 30. maijs, *Quinn Barlo* u.c./Komisija (C-70/12 P, EU:C:2013:351, 57. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

83 No tā izriet, ka, ciktāl apelācijas sūdzības trešā pamata ietvaros apelācijas sūdzības iesniedzējas sūdzas par Vispārējās tiesas veikto vērtējumu saistībā ar uzliktā naudas soda pamatsummas apmēra samērīgumu, ņemot vērā lietas apstākļus, tomēr nepierādot un pat neapgalvojot, ka šī summa ir ne tikai nepiemērota, bet arī ir tik pārmērīga, ka ir nesamērīga, minētais pamats ir jānoraida kā nepieņemams.

84 Tālāk ir jāatgādina, ka saistībā ar Komisijas lēmumu pārbaudi tiesā, kad tā izlemj uzlikt naudas sodu vai kavējuma naudu par konkurences tiesību normu pārkāpumu, papildus LESD 263. pantā paredzētajai tiesiskuma pārbaudei Savienības tiesai ir neierobežota kompetence, kas tai atbilstoši LESD 261. pantam ir atzīta ar Regulas Nr. 1/2003 31. pantu un kas pilnvaro to aizstāt Komisijas vērtējumu ar savu vērtējumu un līdz ar to atcelt, samazināt vai palielināt uzlikto naudas sodu vai noteikto kavējuma naudu (spriedums, 2015. gada 22. oktobris, *AC-Treuhand/*Komisija,C-194/14 P, EU:C:2015:717, 74. punkts un tajā minētā judikatūra).

85 Tomēr ir jāatgādina, ka LESD 261. pantā un Regulas Nr. 1/2003 31. pantā paredzētās kompetences par neierobežotu pārbaudi īstenošana nav pielīdzināma pārbaudei pēc savas ierosmes un ka Savienības tiesās notiek uz sacīkstes principu balstīta tiesvedība. Izņemot absolūtus pamatus, kas tiesai ir jāizvirza pēc savas ierosmes, prasītājs tādējādi ir tas, kuram ir jāizvirza pamati pret apstrīdēto lēmumu un jāiesniedz pierādījumi, lai pamatotu šos pamatus (spriedums, 2015. gada 22. oktobris, *AC-Treuhand* /Komisija, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 75. punkts un tajā minētā judikatūra).

86 Savukārt, lai izpildītu Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 47. panta 1. punktā paredzētā efektīvas tiesību aizsardzības principa prasības un ņemot vērā, ka Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punktā ir noteikts, ka, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu, Vispārējai tiesai, īstenojot LESD 261. un 263. pantā paredzētās pilnvaras, ir pienākums pārbaudīt visus iebildumus attiecībā uz tiesību jautājumiem vai faktiem, kuri vērsti uz to, lai pierādītu, ka naudas soda apmērs neatbilst pārkāpuma smagumam un ilgumam (spriedums, 2015. gada 22. oktobris, *AC-Treuhand/*Komisija, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 76. punkts un tajā minētā judikatūra).

87 Šajā lietā ir jākonstatē, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 250. un 258. punktā nolēma, ka attiecībā uz Komisijas noteikto summu EUR 40 000 000, kas bija pamats apelācijas sūdzības iesniedzējām noteiktā naudas soda aprēķinā, nevar tikt konstatēta nekāda kļūda un ka tā nešķiet nesamērīga.

88 Tālab Vispārējā tiesa minētā sprieduma 245.–249. punktā, pirmkārt, vērtēja izdarītā pārkāpuma smagumu, tā skartā attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus apjomu un apelācijas sūdzības iesniedzēju tirgus daļu un, otrkārt, minētā sprieduma 251.–257. punktā juridiski pietiekami un pamatoti sniedza atbildi uz izvirzītajiem argumentiem, proti, par aplūkotās aizliegtās vienošanās konkrētas ietekmes neesamību vai to, ka apelācijas sūdzības iesniedzējām uzliktā naudas soda apmērs bija būtiska daļa no viņu apgrozījuma.

89 Šādi rīkodamās, Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu, īstenojot pārbaudi tiesā.

90 Ir arī jānorāda, ka 1998. gada pamatnostādņu 1. punkta A daļas trešajā ievilkumā bija paredzēts, ka iespējamais naudas soda pamatsummas apmērs sevišķi smagu pārkāpumu gadījumā tiek noteikts virs EUR 20 000 000. Tādējādi EUR 20 000 000 apmērs ir tikai šajās pamatnostādnēs paredzētā minimālā summa, un, ņemot vērā šo summu, Komisija nosaka sākumsummu, lai aprēķinātu naudas sodu šāda veida pārkāpumiem.

91 Ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzējas Vispārējai tiesai pārmet, ka tā ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, jo ir noraidījusi viņu argumentu, saskaņā ar kuru Komisijai esot bijusi jāņem vērā pārkāpuma konkrētās ietekmes uz aplūkoto tirgu neesamība, pietiek vien norādīt – kā to dara arī Komisija –, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas šai sakarā Vispārējā tiesā nav apstrīdējušas strīdīgo lēmumu, kurā, starp citu, nav runas par šādas ietekmes neesamību, un arī Vispārējā tiesā nav iesniegušas nevienu pierādījumu par to, ka pārkāpuma sekas būtu aplēšamas. Šajos apstākļos apelācijas sūdzības iesniedzēju arguments ir jānoraida kā nepieņemams.

92 Tādējādi apelācijas sūdzības trešais pamats ir jānoraida kā daļēji nepieņemams un kā daļēji nepamatots.

Par ceturto pamatu, kas ir balstīts uz Vispārējās tiesas pieļauto pārkāpumu taisīt spriedumu saprātīgā termiņā

Lietas dalībnieču argumenti

93 Ceturtajā pamatā apelācijas sūdzības iesniedzējas norāda, ka Vispārējā tiesa, nespriezdama saprātīgā termiņā, esot pārkāpusi Hartas 47. pantu un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī, 6. panta 1. punktu, un tas pamatojot tām uzliktā naudas soda būtisku samazināšanu vai konstatējumu par šī pārkāpuma esamību.

94 Šai sakarā tās norāda, ka to prasība atcelt tiesību aktu tika celta 2007. gada 18. decembrī, ka rakstveida process tika pabeigts 2008. gada 25. septembrī, to viedoklis par šīs lietas apvienošanas ar lietām T-462/07, T-482/07, T-495/07 un T-497/07 lietderīgumu tika pieprasīts 2012. gada 11. jūlijā, tiesas sēde notika 2013. gada 14. janvārī un pārsūdzētais spriedums tika pasludināts 2013. gada 16. septembrī.

95 Tās arī min, ka kopā tiesvedība ilga aptuveni piecus gadus un deviņus mēnešus un ka Vispārējā tiesa laikā starp prasības pieteikuma iesniegšanu un lūgumu paust viedokli par šīs lietas apvienošanas ar citām lietām lietderīgumu, proti, četrarpus gadus – līdzīgi kā to Tiesa konstatēja 2013. gada 26. novembra spriedumā *Groupe Gascogne*/Komisija (C-58/12 P, EU:C:2013:770) –, neveica nekādas darbības.

96 Šai sakarā apelācijas sūdzības iesniedzējas norāda, ka nekāds ārkārtas apstāklis nevar pamatot šādi lietas izskatīšanā konstatēto novēlojumu, kas nav saistīts nedz ar viņu iesaistīšanos vai kavēšanos, nedz arī īpašu lietas sarežģītību.

97 Komisija norāda, ka apelācijas sūdzības ceturtais pamats ir noraidāms.

Tiesas vērtējums

98 Jāatgādina, ka tas, ka Savienības tiesa ir pārkāpusi Hartas 47. panta otrajā daļā tai uzlikto pienākumu laikus izskatīt tās izskatīšanai nodotās lietas, ir sodāms ar Vispārējā tiesā celtu prasību par zaudējumu atlīdzību, jo šāda prasība ir efektīvs tiesību aizsardzības līdzeklis. Prasība atlīdzināt kaitējumu, ko radījis tas, ka Vispārējā tiesa nav ievērojusi saprātīgu lietas izskatīšanas termiņu, nevar tikt celta tieši Tiesai

apelācijas ietvaros, bet tā jāceļ pašā Vispārējā tiesā (skat. it īpaši spriedumus, 2014. gada 10. jūlijs, *Telefónica* un *Telefónica de España*/Komisija, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 66. punkts; 2014. gada 9. oktobris, *ICF*/Komisija, C-467/13 P, EU:C:2014:2274, 57. punkts, kā arī 2014. gada 12. novembris, *Guardian Industries* un *Guardian Europe*/Komisija, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 17. un 18. punkts).

99 Vispārējai tiesai, kuras kompetencē atbilstoši LESD 256. panta 1. punktam ietilpst šādu prasību izlemšana, ir jālemj citā iztiesāšanas sastāvā, kas ir atšķirīgs no tā, kādā tika izskatīta lieta, kuras izskatīšanas ilgums tiek kritizēts (skat. it īpaši spriedumus, 2014. gada 10. jūlijs, *Telefónica* un *Telefónica de España*/Komisija, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 67. punkts; 2014. gada 9. oktobris, *ICF* /Komisija, C-467/13 P, EU:C:2014:2274, 58. punkts, kā arī 2014. gada 12. novembris, *Guardian Industries* un *Guardian Europe*/Komisija, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 19. punkts).

100 Tā kā šajā lietā ir acīmredzams, ka Vispārējā tiesa ir pietiekami nopietni pārkāpusi savu pienākumu izskatīt lietu saprātīgā termiņā, un šajā ziņā lietas dalībniekiem nav jāsniedz pierādījumi, Tiesa var to konstatēt (skat. šajā ziņā spriedumus, 2014. gada 9. oktobris, *ICF*/Komisija C-467/13 P, EU:C:2014:2274, 59. punkts, kā arī 2014. gada 12. novembris, *Guardian Industries* un *Guardian Europe* /Komisija, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 20. punkts).

101 Tā tas ir šajā gadījumā. Tiesvedības ilgums Vispārējā tiesā, proti, gandrīz pieci gadi un deviņi mēneši, kas it īpaši ietver četru gadu un četru mēnešu periodu, sākot no rakstveida procesa pabeigšanas līdz tiesas sēdei, nekādi nav izskaidrojams nedz ar lietas sarežģītību vai būtību, nedz, vēl jo vairāk, ar tās kontekstu. Faktiski, pirmkārt, Vispārējā tiesā iesniegtā lieta nebija īpaši sarežģīta. Otrkārt, ne no pārsūdzētā sprieduma, nedz lietas dalībnieču iesniegtās informācijas neizriet, ka šo bezdarbības posmu var objektīvi pamatot vai ka apelācijas sūdzības iesniedzējas tajā piedalījās. Šai sakarā nav nozīmes tam, ka Vispārējā tiesa 2012. gada 11. jūlijā apelācijas sūdzības iesniedzējām lūdza iesniegt viedokli par šīs lietas apvienošanas ar lietām T-462/07, T-482/07, T-495/07 un T-497/07 lietderīgumu.

102 Katrā ziņā no šī sprieduma 98. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka apelācijas sūdzības ceturtais pamats ir jānoraida.

103 Tā kā neviens no četriem pamatiem, ko apelācijas sūdzības iesniedzējas ir izvirzījušas savas apelācijas sūdzības pamatojumam, nevar tikt apmierināts, apelācijas sūdzība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

104 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktu, ja apelācijas sūdzība ir nepamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem.

105 Atbilstoši šī reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz tā 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

106 Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest *Repsol Lubricantes y Especialidades*, *Repsol Petróleo* un *Repsol* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tām spriedums ir nelabvēlīgs, tām ir jāpiespriež atlīdzināt ar apelācijas sūdzību saistītos tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nosprież:

1) apelācijas sūdzību noraidīt;

***2) Repsol Lubricantes y Especialidades, SA, Repsol Petróleo SA* un *Repsol SA* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

[Paraksti]